

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detailed Course Syllabus

Academic year:

2024/2025

Semester:

Winter semester

Study programme:

Medicina (R)

Year of study:

3

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Medicinska humanistika 3 (Medicinska sociologija)

Abbreviation: MEF5-1

ECTS: 2

Code: 267618

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode

Total Hours

Lecture

10

Seminar

10

Practicum exercise

20

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Brstilo Lovrić Ivana

Academic Degree:

Professional Title: izvanredni profesor

Contact E-mail:

ivana.brstilo@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

Name and Surname: Čartolovni Anto

Academic Degree:

Professional Title: izvanredni profesor

Contact E-mail:

anto.cartolovni@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Name and Surname: Malešević Anamaria

Academic Degree:

Professional Title: viši asistent

Contact E-mail:

anamaria.malesevic@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule		
III. DETAILED COURSE INFORMATION		
Teaching Language: Hrvatski		
Course Description	<p>Studenti će se upoznati s kulturnim i socijalnim različitostima u multikulturalnom svijetu današnjice proučavajući socijalne determinante zdravlja, prepoznajući vulnerable skupine i evaluirajući njihove potrebe. Studenti će steći temeljna znanja o društvenim odrednicama zdravlja i bolesti, odnosu liječnik –pacijent, pravima pacijenata, sastavnicama informiranog pristanka i mehanizmima njegova dobivanja. Raspravljat će se o izazovima današnjice u kontekstu ostvarivanja prava na zdravlje, pristupa zdravstvenoj skrbi i radnog okruženja. Analizirat će zdravstveni sustav u Hrvatskoj, liječnička uloga i angažiranost kao i prikaz liječništva u medijima.</p>	
Educational Outcomes	<p>definirati područje ljudskih prava te njihove razlike i sličnosti s građanskim pravima, pravom na zdravlje te crkvenim zakonima; analizirati razlike između Opće deklaracije o ljudskim pravima i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava te analizirati presude europskog suda za zaštitu ljudskih prava;</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirati i objasniti empatiju i njenu ulogu u medicini; • definirati liječničke uloge u društvu te prikaz liječništva u medijima i umjetnosti; analizirati metafore bolesti i ulogu konceptualnih metafora u komunikaciji o medicini; evaluirati društvenu angažiranost liječnika; • definirati područje prava bolesnika te načine osiguravanja njihove provedbe; • prepoznati vulnerable skupine i evaluirati njihove potrebe; • definirati sastavnice informiranoga pristanka, kao i mehanizme njegova dobivanja; nabrojati i klasificirati medicinske postupke za koje je potreban pisani pristanak bolesnika, tj. njihovih skrbnika ili obitelji; • usporediti razlike i poteškoće u komunikaciji između bolesnika i medicinskog osoblja; opisati i analizirati različite metode ocjenjivanja liječnika i kontrole pružene skrbi 	
<i>Textbooks and Materials</i>		
Required	<p>Cerjan - Letica, G., Letica, S., Babić - Bosanac, S., Mastilica, M., Orešković, S. (2003). Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada</p> <p>Mirat, J., Bujišić, G., Uzelac, S., Skorup, V. (2021). Medicinska etika i bioetika. Osijek: Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku</p> <p>Barry, A., Yuill, C. (2016). Understanding the Sociology of Health: An Introduction. London: SAGE.</p> <p>Thomasma, D. C. (1992). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part One. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 1(1), 11-31</p> <p>Thomasma, D. C. (1994). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part Two. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 3(1), 10-26</p>	
Supplementary	<p>Zurak, N. (2007). Medicinska etika. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Medicinski fakultet.</p> <p>Monaghan, L., Gabe, J. (2022). Key Concepts in Medical Sociology. London: SAGE.</p> <p>Lovell, N., Bibby, J. (2018). What makes us healthy? An introduction to the social determinants of health. London: The Health Foundation</p> <p>Giddens, A. (2007). Sociologija. Zagreb: Nakladni zavod Globus</p> <p>Gorjanski, D. (2009). Je li zdravstveni sustav – sustav? Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek</p> <p>Trgovčić, S. (2018). Međunarodna solidarnost i pravo na zdravlje. Jahr, 9 (1), 69-85.</p> <p>Prainsack, B., & Buyx, A. (2017). Solidarity in Biomedicine and Beyond (Cambridge Bioethics and Law). Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Babel, K. (2012). Metafore zdravlja i bolesti u medicinskoj praksi. Filozofska istraživanja, 32 (1), 121-138</p>	
<i>Examination and Grading</i>		
To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA

Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju.
Examination Manner	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave. Način stjecanja bodova: Kontinuirana aktivnost u nastavi Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrsan (5) – od 90 do 100 %; vrlo dobar (4) – od 80 do 89,9 %; dobar (3) – od 70 do 79,9 %; dovoljan (2) – od 60 do 69,9 %; nedovoljan (1) – od 0 do 59,9 %
Grading Manner	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.

Detailed Overview of Grading within ECTS

Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)
Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	0.4	20
Ukupno tijekom nastave	0.4	20
Praktični dio završnog ispita	0.6	30
Pismeni dio završnog ispita	1	50
UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	2	100%

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Uvodno predavanje: medicinska sociologija, porijeklo, predmet, razvoj
2	Normalno i patološko
3	Altruizam, empatija i njihova uloga u odnosu liječnik - pacijent
4	Socijalne determinante zdravlja
5	Ekonomska, kulturna i socijalna prava kao preduvjet zdravlja
6	Starenje
7	Mjesta skrbi- sociološki pristup bolnicama i prostoru
8	Epohalna promjena koncepta medicine
9	Zdravstveni sustav u Hrvatskoj
10	Društveni izazovi transformacije zdravlja i zdravstvene skrbi u digitalnom dobu

[Vježbe u praktikumu]

#	Topic
1	Pravo na zdravlje - analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti

3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka

[Seminari]

#	Topic
1	Konceptualni pojmovi i sociološke teorije razumijevanja zdravlja
2	Zdravlje i bolest
3	Prava bolesnika i osiguranje provedbe prava
4	Društvena nejednakost i zdravlje
5	Solidarnost i supsidijarnost
6	Starosna diskriminacija (ageism)
7	Zdravstveno ponašanje
8	Društvena slika i angažman liječnika
9	Zdravstvene politike – od strategija do reformi
10	Digitalna i zdravstvena pismenost stanovništva

[Vježbe]

#	Topic
1	Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti
3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka